

การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปล และการตีความ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

The Participatory Learning Management in Translation and
Interpretation of Students' Mahachulalongkornrajavidyalaya
University, Phrae Campus

ชาคริยา ชันคำ¹, ปัญญา สุนันตา²

Chakriya Kancome¹, Panya Sunanta²

โรงเรียนชุมชนบ้านมั่ว จังหวัดลำปาง¹, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่²

Baan Mua School, Lampang Province¹,

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus²

Corresponding Author, E-mail: panya.sun@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิต รวมถึงการวิเคราะห์และพัฒนาความรู้ด้านหลักการแปลและการตีความของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามจากประชากรจำนวน 10 รูป/คน และเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งศึกษาในรายวิชาหลักการแปลและการตีความของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 10 รูป/คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า 1. การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตในรายวิชา หลักการแปลและการตีความ โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$; $S.D.=0.298$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$; $S.D.=.402$) รองลงมา คือ ด้านการสะท้อน/อภิปราย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$; $S.D.=0.363$) ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด อยู่ในระดับปาน

กลาง ($\bar{X}=3.38$; S.D.=0.346) และด้านประสบการณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$; S.D.=0.337) 2. การวิเคราะห์และแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านหลักการแปลและการตีความของนิสิต พบว่า 1. ด้านประสบการณ์ ควรได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการแปลเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง 2. ด้านการสะท้อน/อภิปราย การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมที่ดี 3. ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด การได้ประสบการณ์ตรงจึงจะทำให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง 4. ด้านความคิดรวบยอด การได้ศึกษาทบทวนเนื้อหาทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้เป็นของตนเอง องค์ความรู้จากการวิจัย คือ 1. การวางแผน เป็นการกำหนดรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ 2. การจัดกิจกรรม เป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 3. การนำเสนอ เป็นการถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับเสนอต่อผู้อื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็น 4. การอภิปราย เป็นการนำเสนอความคิด แลกเปลี่ยนประเด็นต่าง ๆ 5. การสรุปกิจกรรม เป็นการสรุปกระบวนการทั้งหมดทั้งทางด้านเนื้อหาและกิจกรรม

คำสำคัญ: การเรียนรู้; การมีส่วนร่วม; การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม; หลักการแปลและการตีความ

Abstract

The objectives of research aim to study the participatory learning management of students, and to analyze and develop the translation and interpretation of knowledge of students' Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus. It is a quantitative research based on questionnaire and collected from ten students, and a qualitative research based on interviewing the 2nd year students of bachelor's degree program in Teaching English whom study on the subject of the Principle of Translation and Interpretation in the 2nd semester academic year 2018, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus. The data collection is analyzed by descriptive statistics and content analysis to present the results.

The results of research are as follows: 1) the Participatory Learning Management of students on the subject of Translation and Interpretation indicates that students have estimation in middle level

($\bar{X}=3.47$; S.D.=0.298). For each section consideration, it is found that the concept section is a high level ($\bar{X}=4.08$; S.D.=.402). It is followed by the reflection/discussion section that is a high level ($\bar{X}=3.56$; S.D.=0.363), the experimentation/application is in middle ($\bar{X}=3.38$; S.D.=0.346), and the experience is in middle ($\bar{X}=2.84$; S.D.=0.337). 2) The analysis and guideline for the development of knowledge in translation and interpretation of students show that (1) experiences should gain hands-on experience with translation to develop their potential; (2) reflection/discussion providing opportunities to participate in learning is a result of good participation; (3) experiment/applied concept getting hands-on experience will lead to the real development of learners; and (4) all concepts of studying the contents will give the learners their own knowledge. The body of knowledge from the research indicates that 1) plans for a pattern definition of organizing activities are suitable for learning; 2) activities are a process that allows learners to learn according to real conditions; 3) presentation is the transfer of knowledge that has been presented to others for exchanging opinions; 4) discussion is a presentation of ideas, an exchange of various issues; and 5) summary activities are the conclusion of the entire process of both contents and activities.

Keywords: Learning; Participation; Participatory Learning Management; Translation and Interpretation

บทนำ

หลักการสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพและความสามารถทางด้านปัญญา เป็นการปลูกฝังและพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของตน มีการวางเป้าหมายในการพัฒนาตนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้รู้จักคิดแสวงหาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความตื่นตัวต่อการเรียนรู้ ตลอดทั้งสามารถเชื่อมโยงวิธีการและการเรียนเนื้อหาหรือ

สาระรายวิชาเข้ากับชีวิตประจำวัน แต่เนื่องจากความทันสมัยของเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทำให้การจัดเนื้อหาในการศึกษาต้องปรับและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์สังคมในปัจจุบัน การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสร้างกระบวนการทางความคิดและประสบการณ์ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ ความสามารถและความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น การจัดการการเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย จึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพ รวมถึงสร้างสติปัญญาแก่ผู้เรียนที่ถือว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน (วราภรณ์ ศรีวิโรจน์, 2558: 35)

การพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจเนื้อหาและเกิดความรู้จะต้องอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินตามความถนัด เกิดการฝึกฝนในด้านทักษะทางสังคม ทักษะในการคิดค้น รวมถึงการแก้ไขปัญหาและการประยุกต์ใช้อย่างไรก็ตาม การอาศัยครูในการเน้นย้ำเนื้อหาวิชาในการสอนเป็นหลัก ย่อมไม่เพียงพอสำหรับสังคมปัจจุบัน เพราะการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 30-31) ซึ่งอาจทำให้การศึกษาในสถานศึกษาล้าสมัยในเวลาต่อมา ดังนั้น เพื่อสร้างมิติใหม่แห่งการศึกษาที่เป็นการศึกษา 100% เป็นการศึกษาตลอดชีวิตและสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติและทำกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ทั้งนี้ ต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหลายส่วน ทั้งครอบครัว อาจารย์ เพื่อน รวมถึงตัวผู้เรียนด้วย

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุงปีพุทธศักราช 2556 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556) มีรายวิชาหลักการแปลและการตีความที่นิสิตกำลังศึกษา โดยได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่มุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักภาษาและทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาสากล โดยจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติและวิชาชีพ เพื่อการสื่อสารทำงานร่วมกับคนอื่น ถ่ายทอดวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งสร้างบัณฑิตให้มีความรอบรู้และทักษะด้านการสอนภาษาอังกฤษ มีความเป็นครูมืออาชีพ รวมทั้งการสอนพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ มีจิตอาสา รู้สำนึกในจรรยาบรรณครูบนพื้นฐานด้านคุณธรรม ศีลธรรม มนุษยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม มีการกำหนดคุณลักษณะพิเศษของนิสิตไว้ ดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวร หรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการพูด การสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและการวางตัวในการทำงาน ในบางรายวิชาและในโครงการ/กิจกรรมที่พัฒนานิสิตด้านบุคลิกภาพ เช่น โครงการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู โครงการ/กิจกรรมเสริมความเป็นครู

ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ตลอดจนมีวินัยในตนเอง ในรายวิชามีการกำหนดให้นิสิตทำงานเป็นกลุ่ม หลักสูตรมีการกำหนดให้นิสิตจัดโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา โครงการ/กิจกรรมพัฒนาชุมชนและโรงเรียน โครงการ/กิจกรรมสัมมนาวิชาการ โครงการกิจกรรมศึกษาดูงานและโครงการ/กิจกรรมเสริมความเป็นครู

ด้านทักษะดิจิทัล ในรายวิชามีการให้นิสิตใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอรายงาน หาข้อมูลเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชามีการใช้ไลน์ (LINE) เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (YouTube) และใช้นวัตกรรมและการและเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่อื่น ๆ ในการเรียนการสอนและการบรรยาย มีการอบรมทักษะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอน และโครงการ/กิจกรรมเสริมความเป็นครูสมัยใหม่

ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและความเป็นครูเกือบทุกรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยคณาจารย์ผู้สอนทุกท่านได้สอดแทรกในการบรรยาย กิจกรรมการสอนและการจัดโครงการ/กิจกรรมที่หลักสูตร/คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์แพร่ดำเนินการ มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพจากการฟังการบรรยายพิเศษจากประธานเปิดโครงการ/กิจกรรมจากวิทยากรพิเศษที่หลักสูตร/คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์แพร่ เชิญมาบรรยายเพื่อให้นิสิตได้ฟังจากผู้มีประสบการณ์ ที่กล่าวมานี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเองและสังคม สามารถพัฒนาความรู้ที่เกิดจากกระบวนการไปประยุกต์หรือปรับใช้ได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะต้องเจอในอนาคตต่อไป

จากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนในรายวิชาหลักการแปดและการตีความ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะ แนวคิด กระบวนการที่จะส่งเสริมให้นิสิตที่ศึกษาในรายวิชานี้เกิดเป็นทักษะที่มีความเหมาะสม สามารถปรับประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้

ผู้เรียนได้เกิดการคิดเป็น สามารถพัฒนาทักษะ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยสามารถนำไปพัฒนากระบวนการด้านการจัดการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาทางการศึกษา เพื่อให้เกิดบัณฑิตที่มีศักยภาพที่สามารถไปพัฒนาตนเองและสังคมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตในรายวิชาหลักการแปลและการตีความของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
2. เพื่อวิเคราะห์และพัฒนาความรู้ด้านหลักการแปลและการตีความของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามและเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์นิตตามรูปแบบโครงสร้างและกรอบเนื้อหา รวมถึงการเปิดรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องด้วยคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะของผู้เรียนแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
2. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่ศึกษาในรายวิชาหลักการแปลและการตีความของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 10 รูป/คน โดยนิสิตทั้งหมดเป็นผู้ที่ตอบแบบสอบถามและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ลักษณะเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้
 - 3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือประกอบด้วย 1) การศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย 3) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย 4) การสร้างเครื่องมือ 5) การนำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ของการวิจัยกับ

รายการข้อคำถาม (Item-objective Congruence Index; IOC) และปรับปรุงแก้ไข 6) การนำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ 7) การปรับปรุงแก้ไข 8) การจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.2 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่ศึกษาในรายวิชา หลักการแปลและการตีความ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) เท่ากับ 0.56 3) การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) แก่ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ คือ 0.64 และ 4) การนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารจากหนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

4.2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตในรายวิชาหลักการแปลและการตีความ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามตามประเด็น

4.3 หลังจากที่ได้รับผลตรวจสอบความสอดคล้อง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยกลุ่มทดลอง คือ นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 ซึ่งได้มีการเรียนในรายวิชาหลักการแปลและการตีความ ในปี

การศึกษาที่ผ่านมา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.641

4.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับประชากร คือ นิสิตสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4.5 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คือ ตอบครบทุกข้อ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.6 ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาวิจัยโดยการนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริง โดยการพรรณนา (Descriptive Presentation) เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่สนใจนำไปศึกษาประกอบในการจัดการเรียนการสอนหรืองานด้านอื่น ๆ ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม นิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการแจกแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค รวมถึงการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. การสรุปผลและการนำเสนอผลการวิจัย กระบวนการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการของการวิจัยตั้งแต่การสร้างเครื่องมือ ลักษณะของเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและสำหรับการนำเสนอผลการวิจัยได้นำเสนอในลักษณะของการแปลผลค่าประเมินจากแบบสอบถามตามความเป็นจริงและนำเสนอข้อมูลในลักษณะของการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลของการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 10 คน จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เพศหญิงจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 คน จำแนกเป็นอายุ พบว่า อายุ 21-25 ปี มากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และอายุ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความ พบว่า ระดับความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรวมทุกด้าน โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$; $S.D.=0.298$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคิดรวบยอด (Concept) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$; $S.D.=.402$) รองลงมา คือ ด้านการสะท้อน/อภิปราย (Reflection/Discussion) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$; $S.D.=0.363$) ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด (Experimentation/Application) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$; $S.D.=0.346$) และด้านประสบการณ์ (Experience) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$; $S.D.=0.337$) ซึ่งเมื่อศึกษาเป็นรายด้านสามารถจำแนกได้ ดังนี้

ด้านประสบการณ์ พบว่า ความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความ ด้านประสบการณ์โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$; $S.D.=0.337$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีประสบการณ์การเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการแปลและการตีความมาก่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$; $S.D.=0.527$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการทำงานด้านการแปลและการตีความ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$; $S.D.=0.471$) และมีประสบการณ์ด้านการแปลและการตีความและตั้งทักษะนั้นมาถ่ายทอดได้ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.10$; $S.D.=0.316$)

ด้านการสะท้อน/อภิปราย พบว่า ความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความ ด้านการสะท้อน/

อภิปราย โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$; S.D.=0.363) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการแปลและการตีความ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$; S.D.=0.568) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมแสดงแนวคิดประเด็นวิเคราะห์/วิจารณ์เกี่ยวกับการแปลและการตีความ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$; S.D.=0.632) และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสะท้อน/การอภิปรายแนวคิดเกี่ยวกับการแปลและการตีความอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.90$; S.D.=0.738)

ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด พบว่า ความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความ ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$; S.D.=0.346) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ใช้ความรู้และทักษะด้านการแปลและการตีความสอนคนอื่นได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$; S.D.=0.316) รองลงมา คือ นำความรู้ด้านการแปลและการตีความมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$; S.D.=0.789) และมีส่วนร่วมในการทำงานเกี่ยวกับการแปลและการตีความอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.10$; S.D.=0.738)

ด้านความคิดรวบยอด พบว่า ความเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความ ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$; S.D.=0.402) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการฟังบรรยายเกี่ยวกับการแปลและการตีความแล้วเกิดความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$; S.D.=0.675) รองลงมา คือ มีการอ่านหนังสือ/ตำราเกี่ยวกับการแปลและการตีความแล้วเกิดความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$; S.D.=0.632) และมีส่วนร่วมในการอภิปรายเกี่ยวกับการแปลและการตีความและสรุปเป็นความคิดรวบยอดได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$; S.D.=0.675)

2. ผลการวิเคราะห์และพัฒนาความรู้ด้านหลักการแปลและการตีความของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมของนิสิตรายวิชาหลักการแปลและการตีความ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาผลการวิจัยจากแบบสอบถามหลังจากการจัดการเรียนรู้และการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร ซึ่งมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1) ด้านประสบการณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีความต้องการเกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ด้านการเข้าฝึกอบรมหรือการได้ทำงานเกี่ยวกับการแปลและตีความ รวมถึงการมีส่วนร่วมอื่น ๆ ด้านการแปลตามโอกาสต่าง ๆ ที่ควร

ได้รับการสนับสนุน เพื่อให้เกิดเป็นประสบการณ์โดยตรงสำหรับผู้เรียน การได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ (ความร่วมมือร่วมใจ) โดยกระทำการดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะและเหมาะสม (การประสานงาน) กับทั้งการทำงานดังกล่าวด้วยความรู้สึกร่วมกัน ให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือไว้ใจได้ (ความรับผิดชอบ) ในการมีส่วนร่วมทั่วไป การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงผู้เรียนเอง การฝึกฝนเพื่อให้ได้รับประสบการณ์เป็นสิ่งที่สำคัญ จึงควรเน้นให้ผู้สอนสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ตั้งเป้าประสบการณ์ที่ได้รับออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและการสร้างแรงจูงใจนับว่าสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ เมื่อเขาได้รับสิ่งที่ต้องการหรือรางวัล สิ่งนั้นย่อมเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน นั่นคือ ในขั้นแรกครูจึงต้องสร้างแรงจูงใจภายนอกให้กับผู้เรียน ครูจะต้องให้ผู้เรียนรู้ผลการกระทำหรือผลการเรียน เพราะการรู้ผลจะทำให้ผู้เรียนทราบว่า การกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ดีหรือไม่ดี พอใจหรือไม่พอใจ ถ้าการกระทำนั้นผิดหรือไม่เป็นที่พอใจเขาก็จะได้รับการ แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเพื่อที่จะได้รับสิ่งที่เขาพอใจต่อไป นอกจากนี้ในการเรียนการสอน ครูจะต้องสอนในสิ่งที่คล้ายกับโลกแห่งความจริงที่เขาจะออกไปเผชิญให้มากที่สุด เพื่อที่นักเรียนจะได้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการเรียนในชั้นเรียนไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างดี

2) ด้านการสะท้อน/อภิปราย ความต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลและการตีความ มีส่วนร่วมในการสะท้อนคิดกระบวนการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอ รูปแบบการสอนที่มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมที่ดี ทั้งตัวของผู้สอนที่แสดงความเปิดกว้างด้านการแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นที่มีความหลากหลายจากตัวของผู้เรียน ซึ่งทั้งฝ่ายผู้สอนและผู้เรียนจะได้ร่วมกันกำหนดและสร้างการมีส่วนร่วมที่มีความเหมาะสมต่อเนื้อหาที่กำหนดเพื่อการศึกษา จากการร่วมมือนี้ย่อมเป็นที่ยอมรับและเกิดความรู้สึที่ดีในการมีส่วนร่วมในการสะท้อน/อภิปราย องค์ประกอบสำคัญที่ผู้เรียนจะได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ วิจัย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความคิด ความรู้สึก

ของคนอื่นที่ต่างไปจากตนเองจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และผลของการสะท้อนความคิดเห็นหรือการอภิปรายจะทำให้ได้ข้อสรุปที่หลากหลายหรือมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น องค์ประกอบนี้ช่วยทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้และเจตคติในเรื่องที่อภิปราย การที่ผู้เรียนจะอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นได้มากน้อยแค่ไหน เป็นไปตามเนื้อหาที่จะสอนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับใบงานที่ผู้สอนจัดเตรียม ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นอภิปรายหรือตารางการวิเคราะห์เพื่อให้ผู้เรียนทำได้สำเร็จ การที่ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น/สะท้อนคิด รวมถึงการได้อภิปราย นำเสนอแนวความคิดของตนเอง เพื่อเป็นการแสดงควมมีส่วนร่วมของการจัดการเรียนรู้

3) ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด กระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน การให้ออกาสการในงาน การนำความรู้และทักษะไปใช้ การได้ทดลองปฏิบัติ การอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้จริง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมทดลองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จริงนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความสนใจ พร้อมทั้งจะรับรู้ในเนื้อหาที่ผู้สอนกำหนด เนื่องจากกิจกรรม/เนื้อหาที่ศึกษาเรียนรู้ นั้น ผู้เรียนจะต้องมีการนำไปใช้ได้จริงตามสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ใช่เพียงแค่เรียนรู้ให้ครบตามกระบวนการ แต่สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการอบรมแบบมีส่วนร่วม จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้งองค์ประกอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นไปอย่างมีพลวัต (Dynamic) เกี่ยวข้องมีผลถึงกัน ผู้สอนจะเริ่มจากจุดใดก่อนก็ได้ ส่วนใหญ่จะเริ่มจากประสบการณ์ (Experience) หรือความคิดรวบยอด (Concept) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบจะช่วยให้ผู้เรียนได้ดึงข้อมูลเก่าหรือรับข้อมูลใหม่บางส่วนก่อนเพื่อนำไปสู่การอภิปรายและการประยุกต์ใช้ระยะเวลาแต่ละองค์ประกอบไม่จำเป็นต้องเท่ากัน ผู้สอนจัดได้ตามความเหมาะสมของกิจกรรมในแต่ละองค์ประกอบ เช่น ถ้าเนื้อหาที่สำคัญมากก็อาจใช้เวลามาก หรือถ้าผู้สอนมีประเด็นในการอภิปรายที่สำคัญและหลากหลายประเด็น ก็อาจใช้เวลาในการอภิปรายมากกว่าส่วนขององค์ประกอบความคิดรวบยอด

4) ด้านความคิดรวบยอด การได้ศึกษาพัฒนาตนเองประจำจากการฟังการบรรยาย อ่านหนังสือ ทบทวนเนื้อหา ฝึกสรุปเนื้อหา การสะท้อนความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการอภิปราย ย่อมมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือประเด็นที่ศึกษา การได้ศึกษาและสรุปด้วยตนเองย่อมเกิดเป็นองค์ความรู้ที่เป็นของตนเองของผู้เรียน การได้ศึกษาองค์ประกอบที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาหรือเป็นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Knowledge) เกิดได้หลายทาง เช่น จากการบรรยายของผู้สอน การมอบหมายงานให้

อ่านจากเอกสาร ตำราหรือได้จากการสะท้อนความคิดเห็นและอภิปราย โดยผู้สอน อาจจะสรุปความคิดรวบยอดให้จากการอภิปราย และการนำเสนอของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ผู้เรียนจะเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดนี้จะส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือความเข้าใจในเนื้อหาขั้นตอนของการฝึกทักษะต่าง ๆ ที่ช่วยทำให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ง่ายขึ้น การสร้างองค์ความรู้จากความรู้ที่มีอยู่เดิมและนำไปใช้ได้เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากต่อผู้เรียน เป็นการประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่เดิมไปใช้กับสิ่งใหม่ ๆ เกิดเป็นนวัตกรรม (Innovation) ที่ผู้เรียนได้แสดงถึงศักยภาพที่มีในตนเองอย่างสมบูรณ์ การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการวางแผน ศึกษา ค้นคว้าเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงในเนื้อหาต่าง ๆ จากนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องดึงเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ขึ้นมาใช้ในสถานการณ์ที่มีความเหมาะสมกับความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบผลการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รวมถึงการหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะสำหรับนิสิตได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษามาสรุปและอภิปรายในบางประเด็นตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตรายวิชา หลักการแปลและการตีความ จะเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้านความคิดเห็นทำให้ทราบระดับความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านประสบการณ์ทำให้ทราบว่า นิสิตมีประสบการณ์การเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการแปลและการตีความมาก่อน การมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการแปลและการตีความควรได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง รวมถึงการมีประสบการณ์ด้านการแปลและการตีความและดึงทักษะนั้นมาถ่ายทอดได้ โดยการอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้ ด้านการสะท้อน/อภิปราย เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมในการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการแปลและการตีความ (สุรินทร์ สุริยวงศ์, 2558: 30) การมีส่วนร่วมแสดงแนวคิด ประเด็นวิเคราะห์/วิจารณ์เกี่ยวกับการแปลและการตีความ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสะท้อน/การอภิปรายคิดเกี่ยวกับการแปลและการตีความอย่างสม่ำเสมอ ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด ทราบว่า นิสิตใช้ความรู้และทักษะด้านการแปลและการตีความสอนคนอื่นได้ การนำความรู้ด้านการแปลและการตีความมาใช้ในการ

ชีวิตประจำวันได้ และการมีส่วนร่วมในการทำงานเกี่ยวกับการแปลและการตีความด้านความคิดรวบยอด ทำให้ทราบว่า นิสิตมีการฟังบรรยายเกี่ยวกับการแปลและการตีความแล้วเกิดความคิดรวบยอด (ทิตินา แคมมณี, 2550: 50) การมีการอ่านหนังสือ/ตำราเกี่ยวกับการแปลและการตีความแล้วเกิดความคิดรวบยอดและการมีส่วนร่วมในการอภิปรายเกี่ยวกับการแปลและการตีความและสรุปเป็นความคิดรวบยอดได้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์และพัฒนาความรู้ด้านหลักการแปลและการตีความ สามารถอภิปรายในประเด็นทั้ง 4 ด้าน ต่อไปนี้

1. ด้านประสบการณ์ ในลักษณะของประสบการณ์ที่ผ่านการฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านการแปลและการตีความเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาและมีโอกาสในการทำงานมากยิ่งขึ้น รวมถึงความตั้งใจ ความสนใจเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งเสริมเป็นประสบการณ์ให้กับตนเองในการยกระดับความสามารถ การให้โอกาสตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันจะมีผลกระทบมาถึงผู้เรียนเอง (ทิตินา แคมมณี, 2550: 50) การให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จำเป็นต้องเข้าใจปรัชญาการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ความพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้นการฝึกฝนเพื่อให้ได้รับประสบการณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรตระหนักให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้ดึงเอาประสบการณ์ที่ได้รับออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน รวมถึงผู้สอนที่จะต้องมีการกำหนดเนื้อหา รูปแบบและจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน (สมณฑา พรหมบุญ, 2551: 1) การตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน การพัฒนาตนเองผ่านการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการแปลและตีความอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ทำให้ตนเองได้รับการพัฒนาและมีประสบการณ์ในด้านการแปลและตีความที่ดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเป็นพื้นฐานสำหรับตนเองได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านการสะท้อน/อภิปราย การมีส่วนร่วมในการสะท้อนคิดกระบวนการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอ รูปแบบที่มีความเหมาะสม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเปิดโอกาสให้คนอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดี (ถวิลวดี บุรีกุล, 2558: 2) เป็นการเปิดใจกว้างด้านการแสดงความคิดเห็น การยอมรับหรือรับฟังข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นที่มีความหลากหลายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมที่มีความเหมาะสมต่อเนื้อหาที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ เพื่อสร้างการยอมรับและเกิดความรู้สึกที่ดีในการมีส่วนร่วมในการสะท้อน/อภิปรายองค์ความรู้ต่อสมาชิกในกลุ่ม โดยผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดประเด็นการวิเคราะห์หรือวิจารณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความคิด ความรู้สึกของคนอื่นที่ต่างไป

3. ด้านการทดลอง/ประยุกต์แนวคิด กระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน การให้โอกาสการทำงาน การนำความรู้และทักษะไปใช้ การได้ทดลองปฏิบัติ การอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้จริง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้รับจากการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ผู้เรียนได้ทดลองใช้ความคิดรวบยอดหรือผลิตชิ้นความคิดรวบยอดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสนทนา สร้างคำขวัญ ทำแผนภูมิ เล่นบทบาทสมมติ ฯลฯ หรือการแสดงผลของความสำเร็จของการเรียนรู้ในองค์ประกอบที่ 1 ถึง 3 ผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมในองค์ประกอบนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2560) ในการประเมินผลการเรียนการสอนได้ เช่น ถ้าวัตถุประสงค์ของการอบรมตั้งไว้ว่า ให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถวางแผนประเมินโครงการได้ กิจกรรมในการเรียนรู้ขององค์ประกอบนี้ ผู้สอนต้องเตรียมใบงานให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทดลองทำแผนการประเมินโครงการ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553: 51) ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมจะต้องนำความรู้เกี่ยวกับการประเมินโครงการจากการเรียนรู้ในองค์ประกอบความคิดรวบยอดมาใช้ การออกแบบกิจกรรมหรือเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อเป็นการต่อยอดให้ผู้เรียนได้เกิดการนำแนวคิดที่ได้จากการศึกษา/อบรมนั้นไปประยุกต์ใช้ได้ตามสภาพความเป็นจริง

4. ด้านความคิดรวบยอด การได้ศึกษาพัฒนาตนเองประจำจากการฟังการบรรยาย อ่านหนังสือ ทบทวนเนื้อหา ฝึกสรุปเนื้อหา ความ การสะท้อนความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการอภิปราย ย่อมมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือประเด็นที่ศึกษา (กรมสุขภาพจิต, 2560) การได้ศึกษาและสรุปด้วยตนเองย่อมเกิดเป็นองค์ความรู้ที่เป็นของตัวเองของผู้เรียน การได้ศึกษาองค์ประกอบที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาหรือเป็นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัยได้หลายทาง เช่น จากการบรรยายของผู้สอน การมอบหมายงานให้อ่านจากเอกสาร ตำราหรือได้จากการสะท้อนความคิดเห็นและอภิปรายในองค์ประกอบที่ 2 โดยผู้สอนอาจจะสรุปความคิดรวบยอดให้จากการอภิปราย การสร้างองค์ความรู้จากความรู้ที่มีอยู่เดิมและนำไปใช้ได้เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากต่อผู้เรียน เป็นการประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่เดิมไปใช้กับสิ่งใหม่ ๆ เกิดเป็นนวัตกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงถึงศักยภาพที่มีในตนเองอย่างสมบูรณ์ (สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2555: 116) การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการ

วางแผน ค้นคว้า เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงในเนื้อหาต่าง ๆ จากนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องดึงเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ในสถานการณ์ที่มีความเหมาะสมกับความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับนั้น ๆ

องค์ความรู้จากการวิจัย

การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนิสิตเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะและกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงแนวทางในการพัฒนาความรู้ให้มีความสอดคล้องกันตามประเด็นดังที่สรุป ดังนี้

1. การวางแผน เป็นการกำหนดรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ การกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็น การสะท้อนความคิดของตนเองเพื่อให้เกิดข้อสรุปสำหรับการจัดกิจกรรม รวมถึงการจัดการให้สามารถตรวจสอบกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน ในขั้นของการวางแผนควรมีการกำหนดกระบวนการในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและมีความเหมาะสมเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning) รวมถึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิด ให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. การจัดกิจกรรม ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีความเหมาะสมตามหัวข้อหรือเนื้อหา โดยลักษณะสำคัญควรประกอบไปด้วยการสืบค้นข้อมูลพื้นฐาน การจดบันทึกข้อมูล การเรียนรู้จากวิทยากร การเรียนรู้นอกสถานที่ การสรุปและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. การนำเสนอ ขั้นตอนของการนำเสนอผลของการจัดกิจกรรม คือ การนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมมานำเสนอเพื่อให้สมาชิกได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติม

4. การอภิปราย คือ การจัดให้สมาชิกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมได้นำเสนอความคิดและแลกเปลี่ยนในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเพิ่มเติมในเนื้อหาที่ดีขึ้น การอภิปรายเป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายมุมมองจนเกิดเป็นเอกภาพ (Concept) ทางความคิดของเนื้อหา

5. การสรุปกิจกรรม ขั้นตอนของการสรุปผลการจัดกิจกรรม เป็นการสรุปกระบวนการทั้งทางด้านเนื้อหาและกิจกรรมที่ดำเนินการ เป็นการเน้นย้ำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เกิดความคิดจากเนื้อหาที่ได้เรียนรู้มาร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างความ

เข้าใจร่วมกันในเนื้อหาที่ได้เรียนรู้มาจากระบวนการทั้งหมด เกิดเป็นองค์ความรู้จาก
สิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันมา

สรุป

ผลจากการศึกษาวิจัยทำให้ทำให้ทราบถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนแบบมีส่วนร่วม อันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาศักยภาพของ
ตนเองยิ่งขึ้น ซึ่งในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องวางแผนการ
จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน ไม่ให้เนื้อหาตกหล่นเพราะ
จะส่งผลต่อผู้เรียนได้ รวมถึงการวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือแนวทางในการเรียน
การสอน การวัดประเมินผล ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการเตรียมการเพื่อจะให้เกิด
ผลลัพธ์ในทางที่ดีสำหรับผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเป็นขั้นตอน
ของการเรียนรู้โดยสภาพจริง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาผ่านการฝึกประสบการณ์ การ
สืบค้น การทดลองทำจริง ซึ่งผู้สอนต้องคอยกำกับดูแลให้คำปรึกษาเพื่อไม่ให้ผู้เรียนได้
ศึกษาเกินขอบมากเกินไป จนละเลยเนื้อหาในส่วนที่ต้องศึกษาจริงของบทเรียน ใน
การนำเสนอผลการศึกษาโดยผู้เรียน เป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้ลงมือศึกษาในขั้นตอนการจัด
กิจกรรม ซึ่งผลจากการศึกษาเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนนำมาเป็นข้อเสนอแลกเปลี่ยน
กับเพื่อนในชั้นเรียน ในการอภิปรายผลเป็นการเปิดการรับฟังสมาชิกในชั้นเรียนเป็น
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนแนวความคิดและการรับฟัง
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และการสรุปกิจกรรมผู้สอนมีบทบาทในการนำสิ่งที่ผู้เรียนได้
นำเสนอและข้อแลกเปลี่ยนมาสรุปเนื้อหาพร้อม เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความเข้าใจเป็น
เดียวกัน ซึ่งเป็นความคิดรวบยอดที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในกระบวนการมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2560). *คู่มือฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม*, พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: วงศ์กมล โปรดักชั่น.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2558). *การมีส่วนร่วมแนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทิศนา ขัมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2556). *หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (5 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2556*. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- วราภรณ์ ศรีวิโรจน์. (2558). เอกสารประกอบการสอนวิชา 1022230: หลักการจัดการเรียนรู้ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. เพชรบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703: การพัฒนาการเรียนการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2555). การพัฒนา การจัดการความขัดแย้ง การมีส่วนร่วมและสังคมเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร: สุภชินัญค์ พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560). จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะชีวิต. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุนันทา พรหมบุญ. (2551). ทฤษฎีและแนวคิดเรื่องการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุรินทร์ สุริยวงศ์. (2558). การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านทุ่งยาว อำเภอมะเอยีร์ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.